

3. Погорецький М. А. Нова концепція кримінального процесуального доказування. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 3. С. 63–79.
4. Словник української мови : в 11 томах / Ін-т мовознавства АН УРСР ; за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1975. Т. 6. 832 с.
5. Словник української мови : в 11 томах / Ін-т мовознавства АН УРСР ; за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1974. Т. 5. 840 с.
6. Строгович М. С. Избранные труды : в 3 т. Т. 3. Теория судебных доказательств. М., 1991. 300 с.
7. Грошевий Ю. М., Стахівський С. М. Докази і доказування у кримінальному процесі : посібник. Київ : КНТ ; Видавець Фурса С. Я., 2006. 272 с.
8. Орлов Ю. К. Основы теории доказательств в уголовном процессе : науч.- практ. пособие. М. : Проспект, 2000. 144 с.
9. Коваленко Є. Г. Теорія доказів у кримінальному процесі України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 632 с.
10. Теория доказательств в советском уголовном процессе / отв. ред. Н. В. Жогин. М. : Юрид. лит., 1973. 736 с.

Одержано 24.04.2020



УДК 347.131

Валерія Михайлівна Джафарова,
*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ЮРИСДИКЦІЙНА ФОРМА ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ (КОРИСТУВАЧІВ) НЕРУХОМОГО МАЙНА ПРИ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ

Захист прав і інтересів законних власників (користувачів) нерухомого майна, був та залишається одним із ключових пріоритетів держави. Відповідно до ч.4 ст.41 Конституції ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого майнового права та інтересу (ст.16 ЦК України). Але, сьогодні, ми маємо й інший концептуальний підхід, який може визначити юридичну долю нерухомого майна, у сфері державної реєстрації прав, який закріплений у ст. 37 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон). Оперативно захистити свої майнові

права, шляхом оскарження реєстраційних рішень, дій, бездіяльності, у сфері державної реєстрації. Цей механізм запроваджено законодавцем з 2016 року та він є альтернативою судовому провадженню. До речі, Колегією з розгляду скарг у сфері державної реєстрації, за перший квартал 2020 року було розглянуто та прийнято рішень щодо 503 звернень, з яких 271 скарга була задоволена, у 232 випадках – було відмовлено у задоволенні по суті. Для порівняння, в той ж самий період 2019 року комісією було розглянуто 731 скарги, з яких задоволено лише 113, тобто більшості було відмовлено через неналежне оформлення, з формальних підстав. Основними перевагами такої форми захисту є відсутність сплати адміністративного збору та строки, в які розглядаються скарги. Єдиним виключенням для застосування такої форми захисту є лише ситуація, коли право власності, або інше речове право, обтяження, виникло на підставі рішення суду або, коли щодо нерухомого майна існує судовий спір (ч.1 ст. 37 Закону).

Міністерство юстиції України розглядає скарги на рішення державного реєстратора про державну реєстрацію прав та на рішення, дії або бездіяльність територіальних органів Міністерства юстиції України. В свою чергу результатом розгляду скарги можуть бути наступні мотивовані рішення: відмова у задоволенні; задоволення (повне або часткове). Задовольняючи скаргу повністю або частково Міністерство юстиції наділено наступними повноваженнями: скасувати рішення про державну реєстрацію прав або рішення територіального органу за результатом розгляду скарги; скасувати рішення про зупинення державної реєстрації, про зупинення розгляду заяви або відмови в державній реєстрації прав та проведення державної реєстрації прав; виправлення помилки, допущеної державним реєстратором; усунення порушень, допущених державним реєстратором з визначенням строків для виконання наказу; тимчасове блокування доступу державного реєстратора до Державного реєстру прав; анулювання доступу державного реєстратора до Державного реєстру прав; притягнення до відповідальності посадову особу територіального органу юстиції України та направлення до Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату при Міністерстві юстиції України подання щодо анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю. При

цьому, посадова особа Міністерства юстиції України, яка здійснює безпосереднє виконання наказу, відповідно до покладених на неї посадових інструкцій, не лише вносить до Державного реєстру прав інформацію про скасування рішення державного реєстратора, як це було раніше, а й створює нові відомості про речове право. Територіальні органи Міністерства юстиції України розглядають скарги на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, окрім рішень про державну реєстрацію прав, що є виключною компетенцією Міністерства юстиції та на дії або бездіяльність державних реєстраторів. Територіальні органи не наділені повноваженнями: скасування рішення про державну реєстрацію, анулювання доступу державного реєстратора до державного Реєстру прав та також звичайно права на направлення подання щодо анулювання свідоцтва про право зайняття нотаріальною діяльністю. Взагалі інший підхід, відбувся й у змісті висновків колегії Міністерства Юстиції України з розгляду скарг на рішення, дій або бездіяльність державних реєстраторів, які передують прийняттю рішення у формі Наказів. Спеціальним нормативно-правовим актом, що регулює відносини у сфері розгляду скарг є Постанова Кабінету Міністрів від 25 грудня 2015 року за № 1128 « Про порядок затвердження Порядку розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції, останні зміни до якої були внесені 24 грудня 2019 року. Цей Порядок визначає процедуру здійснення Мін'юстом та його територіальними органами розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту (далі - скарги у сфері державної реєстрації). У відповідності до п. 13 Порядку, за результатом розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально - колегія формує висновок. Кожний висновок має дві складові: мотивоване рішення у стислому викладі (#Мін'юст Простою мовою) – мовою зрозумілою для тих хто не має спеціальної освіти та інша частина у розгорнутому викладі (#Мін'юст офіційно) – мовою правників, з посиланням на Закони та інші нормативно-правові акти. Більшість відмов у задоволенні скарг які були отримані у поточному році (232 відмови, як було зазначено вище), пов'язані саме з порушення терміну звернення до адміністративного органу. Так, згідно з ч. 3 ст. 37 Закону Рішення, дії або

бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації прав можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України та його територіальних органів протягом 60 календарних днів з дня прийняття рішення, що оскаржується, або з дня, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення її прав відповідною дією чи бездіяльністю.

Іншою підставою для відмови, відповідно до п. 2 ч. 8 ст. 37 Закону, Міністерство юстиції відмовляє у задоволенні скарги, зокрема, якщо на момент прийняття рішення за результатом розгляду скарги відбулася державна реєстрація цього права за іншою особою, ніж зазначена у рішенні, що оскаржується. Як приклад, висновок Колегії Міністерства юстиції від 13.02.2020 р., (скаржник ПАТ «АПК –Інвест»), коли під час розгляду скарги було встановлено, що оскаржується реєстрація дія, яка вже не існує та не є чинною на момент розгляду та власником земельної ділянки стала інша особа.

Також, в якості прикладу доречно буде описати скаргу Головного слідчого управління Національної поліції України від 13.11.2019р. (Висновок Колегії від 30.01.2020 р.), якій було відмовлено у тому числі, відповідно до ч. 5 ст. 37 Закону та п. п'ятого вищезазначеної Постанови 1128, а саме скарга подана особою, яка на це не має повноважень. Скаржник не довів, чим порушено саме його права та намагався діяти в інтересах третіх осіб, права яких дійсно були порушені, що не передбачено Законом України «Про Національну поліцію». Враховуючи позиції викладені у ст.55 Конституції України право на захист можливо лише у разі його порушення. Та, воно має бути реальним, стосуватися індивідуально вираженого права або інтересів особи та конкретизовано в законах. Такі дії скаржника не є юрисдикційними, в розумінні ст. 37 Закону та ефективними, іншими словами, не призведуть до усунення перешкод та поновлення порушеного права.

Взагалі розгляд скарг у сфері державної реєстрації здійснюється у строки, встановлені Законом України «Про звернення громадян», але враховуючи реалії сьогодення, до Порядку були внесені зміни, які передбачили, що під час карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», проводиться з урахуванням обмежень, встановлених відпорним рішенням Кабінету

Міністрів. Висновки колегії наразі підписуються її членами за допомогою електронного підпису, в той же самий спосіб, міністр підписує і відповідний наказ. Також, спрощена сама процедура подачі скарги. Залишається основною умовою підписання її скажником, але зробити це можливо, зокрема з використанням відповідного кваліфікованого електронного підпису в режимі онлайн – через портал державних послуг IGov.

Одержано 24.04.2020



УДК 347.440

Юлія Володимирівна Діденко,
*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ В УКЛАДЕНІ ДОГОВОРУ ПРО ЗАКУПІВЛЮ В УМОВАХ ЗМІН ДО ЗАКОНОДАВСТВА

25 грудня 2015 року Верховною Радою України було прийнято Закон України “Про публічні закупівлі”, положеннями якого запроваджена система електронних закупівель та електронна система оскарження[1]. Також, вказаний Закон передбачає порядок здійснення публічних закупівель, основні принципи, за допомогою яких відбувається процес публічних закупівель, регламентує процедури публічних закупівель, державне регулювання, контроль та оскарження, а також встановлює відповідальність за порушення норм законодавства у сфері публічних закупівель.

У зв’язку із набранням чинності Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель” (далі - нова редакція Закону) від 19.09.2019 № 114-IX та введенням його в дію 19.04.2020 змін зазнали, у тому числі,